

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економічної теорії

О.О.Зиза, К.С.Москаленко

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА
ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА**

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

**Кривий Ріг
2017**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економічної теорії

О.О.Зиза, К.С.Москаленко

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА
ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА**

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Затверджено на засіданні
кафедри економічної теорії
Протокол № 16
Від «10» квітня 2017 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 7
від «28» квітня 2017 р.

Кривий Ріг
2017

УДК 378.147:330.101.541 (072)
З 59

Рецензенти:

О.О. Фоміна - канд. екон. наук, доцент;
С.О. Єрмак - канд. екон. наук, доцент.

Зиза О.О., Москаленко К.С.

359 Державне регулювання економіки та економічна політика [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / О.О. Зиза, К.С. Москаленко; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економічної теорії. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 36 с.

Методичні рекомендації призначені для студентів всіх форм навчання і включають інформацію щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються студентами протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 378.147:330.101.541 (072)

© Зиза О.О.

Москаленко К.С., 2017

© Донецький національний
університет економіки і
торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	15
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки та економічної політики	16
Змістовий модуль 2. Державне регулювання окремих сфер економіки	19
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	23
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки та економічної політики	24
Змістовий модуль 2. Державне регулювання окремих сфер економіки	29

ВСТУП

Методичні рекомендації підготовлені згідно програми нормативної дисципліни «Державне регулювання економіки та економічна політика» для студентів напрямів підготовки всіх економічних спеціальностей всіх форм навчання.

Державне регулювання економіки – це організуючий і регулюючий вплив держави на економічну діяльність суб'єктів ринку з метою їх впорядкування та підвищення результативності.

Суб'єктами можуть бути окремі держава, підприємства, інші держави, домогосподарства тощо.

Державне регулювання економіки розкриває основні недоліки ринкової економіки та формує розуміння і застосування певних важелів економічної політики задля їх усунення. Крім того держава володіє усіма інструментами, що дозволяють досягати не лише економічного зростання, але й сталого розвитку. Тому оволодіння основними положеннями дисципліни дозволить краще зрозуміти тенденції та перспективи розвитку економіки не лише на національному рівні, але й на глобальному також.

Головна мета методичних рекомендацій – надати допомогу студентам у підготовці до поточного модульного контролю, а також сприяти закріпленню теоретичних знань, допомогти отримати певні вміння і навички щодо аналізу діяльності суб'єктів господарського механізму на мікрорівні.

З метою успішного вивчення курсу «Державне регулювання економіки та економічна політика» в кожній темі виокремлені теоретичні питання, питання для самостійного опрацювання, тести.

Методичні рекомендації щодо підготовки до поточного модульного контролю певною мірою допоможуть студентам оволодіти знаннями з дисципліни «Державне регулювання економіки та економічна політика», а викладачам будуть корисними в процесі проведення практичних і семінарських занять, розробки завдань поточного і підсумкового контролю знань студентів.

Знання і розуміння: місця і ролі державного регулювання в системі господарського механізму; соціально-економічних передумов та цільової функції державного регулювання економіки; основних понять та концепцій теорії державного регулювання економіки;

Застосування знань і розуміння: вміння виокремлювати елементи механізму державного регулювання економіки; обґрунтовувати доцільність вибору напрямів, форм, методів, важелів соціально-економічної політики держави; вміння аналізувати різноманітні моделі державного регулювання економіки та визначати умови їх ефективності; вміння оцінювати комплекс сучасних проблем, які виникають у процесі державного регулювання економіки, реалізації державної соціально-економічної політики;

Формування суджень: здатність застосовувати методики соціально-економічного прогнозування, державного програмування та макроекономічного планування; процедур і методів контролю реалізації програм і планів; здатність обґрунтовувати державну економічну політику, пропонувати альтернативні

шляхи вирішення проблем державного регулювання економіки, передбачати наслідки того чи іншого рішення; здатність критичного осмислення вітчизняного та закордонного досвіду використання різноманітних методів реалізації бюджетної, податкової, грошово-кредитної, структурної, інвестиційної, зовнішньоекономічної, цінової, антиінфляційної, регіональної, соціальної та екологічної політики та розбудови моделей державного регулювання економіки.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Обов'язкова для магістрів	
Загальна кількість годин – 180 год	Семестр	
	6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год самостійної роботи студента –6,7 год	Лекції	
	24 год.	
	Практичні, семінарські	
	36 год	
	Лабораторні	
	0	
	Самостійна робота	
	120	
Вид контролю: екзамен		

2. Ціль та завдання дисципліни

Мета – вивчення методології і теорії державного регулювання економіки; методики та організаційних основ економічної політики держави.

Завдання – допомогти студентам зрозуміти та засвоїти основні методики, теорії та організаційні основи державного регулювання економіки та реалізації економічної політики, а також навчити застосовувати свої знання на практиці.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	сам. робота		л	п	лаб.	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки та економічної політики										
Тема 1. Суть та необхідність державного	16	2	3		11					

регулювання економіки										
Тема 2. Теоретичні основи державного регулювання економіки	16	2	3		11					
Тема 3. Державне прогнозування, програмування та макроекономічне планування	17	2	4		11					
Тема 4. Фінансово-кредитне регулювання економіки	18	3	4		11					
Тема 5. Структурна та інвестиційна політика	16	2	3		11					
Тема 6. Державне регулювання розвитку науки та техніки та інноваційна політика	16	2	3		11					
Разом за змістовим модулем 1	99	13	20		52					
Тема 7. Державне регулювання підприємництва	17	2	4		11					
Тема 8. Регіональна економічна політика	16	2	3		11					
Тема 9. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності та зовнішня політика держави	16	3	3		11					
Тема 10. Соціальна політика	16	2	3		10					
Тема 11. Державне регулювання природоохоронної діяльності	16	2	3		11					
Разом за змістовим модулем 2	81	11	16		46					
Усього годин	180	24	36		98					

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Суть та необхідність державного регулювання економіки	3
2	Тема 2. Теоретичні основи державного регулювання економіки	3
3	Тема 3. Державне прогнозування, програмування та макроекономічне планування	4

4	Тема 4. Фінансово-кредитне регулювання економіки	4
5	Тема 5. Структурна та інвестиційна політика	3
6	Тема 6. Державне регулювання розвитку науки та техніки та інноваційна політика	3
7	Тема 7. Державне регулювання підприємництва	4
8	Тема 8. Регіональна економічна політика	3
9	Тема 9. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності та зовнішня політика держави	3
10	Тема 10. Соціальна політика	3
11	Тема 11. Державне регулювання природоохоронної діяльності	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Відбір законодавчих актів, що регламентують реалізацію різноманітних видів економічної політики держави.
3. Добір статистичної інформації щодо реалізації різноманітних видів економічної політики держави.
4. Підготовка есе або тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Тема	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки та економічної політики			
Тема 1. Суть та необхідність державного регулювання економіки	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 2. Теоретичні основи державного регулювання економіки	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 3. Державне прогнозування, програмування та макроекономічне планування	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 4. Фінансово-кредитне регулювання економіки	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 5. Структурна та інвестиційна політика	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 6. Державне регулювання розвитку науки та техніки та	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять, підготовка до модульного контролю	Опитування; тестування

інноваційна політика			
Разом змістовий модуль 1	60		
Змістовий модуль 2. Державне регулювання окремих сфер економіки			
Тема 7. Державне регулювання підприємництва	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 8. Регіональна економічна політика	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 9. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності та зовнішня політика держави	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 10. Соціальна політика	10	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Тема 11. Державне регулювання природоохоронної діяльності	11	Виконання домашніх завдань, підготовка додаткового матеріалу до лекцій, практичних занять	Опитування; тестування
Разом змістовий модуль 2	54		
Разом	120		

7. Матриця зв'язку між дисципліною / змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями магістрів спеціалізації «Публічне управління та адміністрування»

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні						Предметно-спеціальні				
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5
1. вміння виокремлювати елементи механізму державного регулювання економіки	+			+	+		+	+		+	+
2. вміння аналізувати різноманітні моделі державного регулювання економіки та визначати умови їх ефективності		+		+	+		+	+			+
3. вміння оцінювати комплекс сучасних проблем, які виникають у процесі державного регулювання економіки, реалізації державної соціально-економічної політики		+			+		+	+	+	+	+
4. здатність критичного осмислення вітчизняного та закордонного досвіду використання різноманітних методів реалізації бюджетної, податкової, грошово-кредитної, структурної, інвестиційної, зовнішньоекономічної, цінової, антиінфляційної, регіональної, соціальної та екологічної політики та розбудови моделей державного регулювання економіки		+			+		+	+			+
5. здатність критично оцінювати результати функціонування та визначати місце України в світовому господарстві, знаходити методи подолання її економічного відставання, визначати перспективи розвитку економіки України					+					+	

6. здатність виокремлювати фактори економічного зростання як економіки країни в цілому, так і окремих її регіонів через призму відповідності критеріям національної економічної безпеки										
7. здатність визначати ефективність інституціональних форм інтеграції національної економіки у світове господарство									+	

8. Форми викладання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота (підготовка рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Оцінювання знань студентів відбувається відповідно до виконання ними практичних завдань, виступів з доповідями, складання модульних контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях і полягає у перевірці знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль включає модульну форму підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять, і його результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу і в терміни, встановлені навчальним планом.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються:

- 1) у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів);
- 2) у випадку заліку: на протязі семестру -100 балів.

Оцінювання протягом семестру (100 балів – залік, 50 балів – екзамен)

№ теми	Вид роботи/бали
--------	-----------------

практичного заняття	Тестові завдання	Ситуаційні завдання	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	-	-	-	-	-	-
Тема 2	2	-	2	-	-	4
Тема 3	-	-	2	-	-	2
Тема 4	2	2	2	2	-	12
Тема 5	-	2	-	-	-	2
Тема 6	2	2	-	-	4	4
Разом змістовий модуль 1	6	6	6	2	4	24
Змістовий модуль 2						
Тема 7	-	-	2	2	-	4
Тема 8	2	2	2	-	-	6
Тема 9	2	2	2	2	-	8
Тема 10	2	2	-	-	-	4
Тема 11	-	-	-	-	4	4
Разом змістовий модуль 2	6	6	6	4	4	26
Разом	12	12	12	6	4	50

11. Методичне забезпечення

1. Електроні лекції.
2. Перелік сучасної вітчизняної і закордонної навчальної і наукової літератури.
3. Банк статистичних даних.
4. Тематична добірка матеріалів до практичних завдань.
5. Перелік тем рефератів, контрольних робіт.
6. Комплекти контрольних питань для самостійної перевірки знань студентів.
7. Методичні вказівки до проведення контролю методом тестування.
8. Засоби діагностики.

12. Рекомендована література

Базова

1. Геєць В. М. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посіб. / В. М. Геєць, А. А. Мазаракі, О. П. Корольчук та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі. – К. :Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 279 с.
2. Державне регулювання економіки [Текст] :навч. посіб. / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко [та ін.]. – 2ге вид. допов. і доопрац. – К. : КНЕУ, 2005. – 440 с.
3. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки [Текст] :навч. посіб. / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. – 5те вид., стер. – К. : Знання, 2006. – 213 с.

4. Дмитриченко Л.И. Государственное регулирование экономики: методология и теория. Монография. – Донецк: Издательство «УкрНТЭК», 2001. – 329 с.
5. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : курс лекцій / О. І. Ковтун. – К. :Ліра-М, 2012. – 388 с.
6. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : практикум / О. І. Ковтун. – К. :Ліра-М, 2012. – 340 с.
7. Михасюк І. Державне регулювання економіки [Текст] : підручник / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога ; за ред. д. е. н., проф., акад. АН Вищої школи України І. Р. Михасюка ; ЛНУ імені Івана Франка. – 2ге вид., вип. і доп. – К. : Атака ; ЕльгаН, 2000. – 592 с.
8. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки [Текст] : навч. посіб. / Д. М. Стеченко. – К. : Вікар, 2003. – 262 с.
9. Третяк Г. С. Державне регулювання економіки та економічна політика [Текст]: навч. посіб. / Г. С. Третяк, К. М. Бліщук. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 128 с.
10. Хомяков В. І. Економіка сучасної України : навч. посіб. / В. І. Хомяков, І. В. Бакум. – Київ : Кондор, 2009.

Допоміжна

1. Зиза О.О. Монетарні інструменти механізму активізації ресурсів домашніх господарств на прикладі України // Вісник Хмельницького національного університету № 2, 2016. Економічні науки. Т. 2.- сс. 211-219
2. Зиза О.О. Фіскальна політика та її вплив на поведінку фірм в умовах стабілізації кризових явищ економіки України // Вісник Хмельницького національного університету. №5, 2015. Економічні науки. Т. 1. – сс. 188-193.
3. Погребняк О.О. Державне втручання у формування ринкових структур в Україні на прикладі ринку цукру // Вісник НУВГП: Зб. н. пр., Економіка, Ч. 1, вип. 4(36). – Рівне: НУВГП, 2006. - с. 141-149
4. Погребняк О.О. Антимонопольне регулювання вітчизняних ринкових структур // Науковий збірник “Формування нової парадигми економічної теорії в Україні”. Інтереко, 2002 р., спецвип. 9. – сс. 204-210

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс].- Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.minpraci.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної податкової служби [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http://України www.sta.gov.ua](http://www.sta.gov.ua)

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

**ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ»

ТЕМА 1. СУТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

I. Теоретичні питання:

1. Сутність державного регулювання економіки. Суб'єкти та об'єкти ДРЕ.
2. Функції держави.
3. Цілі та методи ДРЕ.

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Чим обумовлена необхідність державного регулювання економіки? Які недоліки ринкового саморегулювання?
2. Що таке державне регулювання економіки?
3. Які цілі та завдання державного регулювання економіки?
4. Що є об'єктами державного регулювання економіки і хто виступає суб'єктом?
5. Які принципи державного регулювання економіки?
6. Які основні методи державного регулювання економіки?
7. Які існують інструменти прямого і непрямого втручання держави в управління економічними процесами?
8. Які органи державної влади здійснюють керівництво економікою України, що належить до їхньої компетенції?

ТЕМА 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

I. Теоретичні питання:

1. Теорії державного регулювання економіки.
2. Кейнсіанська модель державного регулювання економіки.
3. Неокласична або монетаристська модель державного регулювання економіки.
4. Інституційний підхід до державного регулювання економіки.

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Коли почали формуватися сучасні наукові теоретичні підходи до державного регулювання економіки?
2. На чому ґрунтувалася економічна політика фізіократів?
3. Якими були постулати економічної політики, яку пропонували теоретики класичної школи ?

4. На чому ґрунтувалися ідеї передачі ряду галузей економіки в управління державою, висунути соціалістами і марксистами?
5. Який інструмент економічної політики Дж.М. Кейнс вважав найбільш дієвим для виходу економіки з кризової ситуації?
6. У чому різниця між кейнсіанською та монетаристською моделями державного регулювання економіки?
7. Які заходи пропонують представники інституціоналізму до регулювання економіки державною?
8. У чому полягає суть трирівневої концепції відносин держави і суспільства?

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ, ПРОГРАМУВАННЯ ТА МАКРОЕКОНОМІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

I. Теоретичні питання:

1. Прогнозування розвитку національної економіки.
2. Програмування національної економіки.
3. Макроекономічне планування розвитку національної економіки.

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Що таке прогноз? Для чого потрібне прогнозування?
2. Які принципи соціально-економічного прогнозування?
3. Які існують види прогнозів?
4. Дайте характеристику методів прогнозування.
5. Які особливості державного програмування?
6. Що повинен містити проект державної цільової програми?
7. У чому полягає суть макроекономічного планування?
8. Які відмінні риси індикативного та директивного плану?

ТЕМА 4. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

I. Теоретичні питання:

1. Державний бюджет, як інструмент державного регулювання економіки. Фіскальна політика держави.
2. Кредитно-банківська система і її місце в регулюючих процесах. Грошово-кредитна (монетарна) політика держави.
3. Вплив фіскальної та монетарної політики України на фірми та домогосподарства .

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Що таке бюджет?
2. З яких джерел формується доходна частина Державного бюджету України?

3. Яка структура видатків державного бюджету?
4. Які етапи бюджетного процесу?
5. Що собою являє фіскальна політика? Які її основні види?
6. У чому полягає суть державного замовлення як засобу державного регулювання економіки?
7. Які є види грошово-кредитної політики? За допомогою яких важелів здійснюється антициклічне регулювання економіки?
8. Які інструменти грошово-кредитного регулювання?

ТЕМА 5. СТРУКТУРНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

I. Теоретичні питання:

1. Структура та структурні зрушення в розвитку економіки.
2. Державне регулювання структурних зрушень в економіці.
3. Державне регулювання інвестиційної діяльності.

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Розкрийте суть та види структури економіки.
2. Які цілі державної структурної політики?
3. За допомогою яких методів держава здійснює регулювання структурних зрушень в економіці?
4. Які критерії пріоритетності галузі?
5. Що таке державна інвестиційна політика і з якою метою вона здійснюється?
6. Як здійснюється управління інвестиційною діяльністю?
7. Якими методами здійснюється податкове регулювання інвестиційної активності в Україні?
8. У чому полягає суть грошово-кредитного регулювання інвестиційної діяльності?

ТЕМА 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА

I. Теоретичні питання:

1. НТП і соціально-економічний розвиток
2. Суб'єкти, принципи та механізм державного регулювання розвитку науки і техніки
3. Методи регулювання розвитку науки і техніки
4. Інноваційна діяльність як об'єкт державного регулювання

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Чим зумовлена об'єктивна необхідність втручання держави у розвиток НТП?

2. Які основні принципи державного управління та регулювання у науковій і науково-технічній діяльності?
3. Які держава використовує методи для регулювання у сфері науково-технічної діяльності?
4. Яку роль у розвитку НТП відіграють технологічні парки?
5. Яким вимогам повинна відповідати інноваційна продукція?
6. З якою метою здійснюється державна інноваційна політика?
7. Які методи використовуються державою для регулювання інноваційної діяльності?
8. Що таке інновації?

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

«ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СФЕР ЕКОНОМІКИ»

ТЕМА 7. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

I. Теоретичні питання:

1. Державна підприємницька політика як система заходів щодо підтримки та розвитку підприємництва: суб'єкти, принципи, засоби та механізм
2. Політика роздержавлення і приватизації
3. Політика захисту та сприяння розвитку економічної конкуренції, антимонопольне регулювання
4. Інститут банкрутства суб'єкта підприємництва.

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Які принципи підприємницької діяльності?
2. Які основні методи та інструменти державного впливу на розвиток підприємництва?
3. Які переваги малих підприємств?
4. Як реалізує держава процедуру банкрутства підприємств?
5. Які, на Вашу думку, умови мають бути забезпечені державою для нормального функціонування підприємництва?
6. Що таке дерегулювання і який його вплив на ефективність функціонування підприємництва?
7. Що таке антимонопольне регулювання?
8. Як впливає на державне регулювання підприємництва політика роздержавлення та приватизації?

ТЕМА 8. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

I. Теоретичні питання:

1. Сутність державної регіональної економічної політики

2. Об'єкти і суб'єкти державної регіональної політики
3. Основні цілі державної регіональної економічної політики
4. Завдання державної регіональної економічної політики

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Коли з'явилося поняття «регіональна економічна політика»?
2. Якими є основні принципи регіональної економічної політики держави?
3. Теоретичні моделі регіональної політики
4. Як використовується рівень економічної і соціальної безпеки в межах реалізації державної регіональної економічної політики?
5. На що спрямована державна регіональна економічна політика ?
6. Як може реалізуватися програма поліпшення демографічної ситуації у регіонах країни?
7. Як здійснюється удосконалення спеціалізації сільського господарства відповідно до зональних ґрунтово-кліматичних умов?
8. Як реалізується державна регіональна економічна політика в межах умов сталого розвитку?

ТЕМА 9. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

I. Теоретичні питання:

1. Сутність державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності зовнішньої політики держави
2. Реалізація державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та зовнішньої політики держави

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. У чому полягає суть зовнішньоекономічної політики держави?
2. Які види зовнішньоекономічної діяльності в Україні?
3. Які принципи зовнішньоекономічної діяльності?
4. Які правові режими запроваджуються для іноземних суб'єктів господарської діяльності?
5. Розкрийте зміст політики протекціонізму та політики фритредерства.
6. Охарактеризуйте методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
7. Яка роль міжнародної торгівлі?
8. Згідно з якими принципами здійснюється оподаткування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України?

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

I. Теоретичні питання:

1. Соціальна політика держави - предмет, суб'єкти, об'єкти та принципи.
2. Пріоритети, цілі, завдання та методи реалізації соціальної політики в Україні
3. Моделі соціальної політики держави
4. Особливості функціонування ринку праці в Україні

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Розкрийте сутність та принципи соціальної політики.
2. Які основні елементи системи соціальних гарантій?
3. Які показники результативності соціальної політики?
4. Як визначається розмір мінімальної заробітної плати?
5. Що виступає об'єктом державного регулювання ринку праці?
6. Які заходи передбачає держава з метою створення умов повного здійснення громадянами права на працю?
7. Які обов'язки виконує Державна служба зайнятості?
8. Охарактеризуйте основні принципи державної політики зайнятості населення.

ТЕМА 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

I. Теоретичні питання:

1. Сутність природного середовища як об'єкта державного регулювання.
2. Принципи та функції державного регулювання охорони природи та навколишнього природного середовища.
3. Державне екологічне регулювання. Сутність державної екологічної експертизи.
4. Економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища.
5. Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

II. Питання для самостійного опрацювання:

1. Охарактеризуйте основні принципи охорони навколишнього природного середовища.
2. Що є об'єктом державної охорони і регулювання в Україні?
3. Які важелі державного екологічного регулювання?
4. Що підлягає екологічній експертизі?
5. Які ресурси належать до природних ресурсів загальнодержавного значення?
6. Яких обов'язкових екологічних умов повинні дотримуватися фізичні та юридичні особи при використанні природних ресурсів?

7. Охарактеризуйте економічні механізми регулювання природоохоронної діяльності.
8. Що таке екологічна безпека?

ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ»

ТЕМА 1. СУТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

I. Тестові завдання:

1. Державне регулювання економіки – це:

- а) врівноваження попиту і пропозиції на ринку;
- б) створення правових, економічних і соціальних передумов функціонування економічних суб'єктів;
- в) задоволення потреб національних товаровиробників;
- г) підтримка інтересів чиновників.

2. До протекціоністських методів державного регулювання економіки належать:

- а) квоти і ліцензії;
- б) норми і нормативи;
- в) сприяння вітчизняним інноваціям;
- г) валютне регулювання.

3. Основними завданнями держави з ринковою системою господарювання є:

- а) встановлення стабільного рівня цін;
- б) забезпечення високого рівня зайнятості населення;
- в) сприяння стабільному зростанню національного виробництва;
- г) перерозподіл доходів на користь найменш захищених груп населення.

4. До адміністративних методів державного регулювання економіки належать:

- а) норми і нормативи;
- б) податкові пільги;
- в) регулювання конкуренції;
- г) організаційно-структурна політика..

5. Економічна функція держави полягає:

- а) у забезпеченні прав і свобод кожної людини;
- б) у підтриманні суверенітету держави;
- в) у створенні передумов, необхідних для ефективної економічної діяльності суспільства;
- г) у забезпеченні цілісності та збереженні існуючого суспільного ладу.

ТЕМА 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

I. Тестові завдання:

1. Засновником якої школи є І.Фішер:

- а) монетаризм
- б) маржиналізм
- в) фізіократія
- г) кейсіанство

2. Розвиток держави на засадах так званого природного права було постулатом :

- а) класичної школи:
- б) маржиналізму
- в) фізіократії
- г) кейсіанства

3. Дія якої політики на думку Дж.М. Кейнса є найбільш дієвою в кризових умовах:

- а) фіскальної
- б) монетарної
- в) цінової
- г) соціальної

4. Чим відрізняється кейсіанство та монетаризм:

- а) кейсіанці вважають найбільш дієвою політикою державного регулювання фіскальну, а монетаристи - грошово-кредитну;
- б) кейсіанці вважають найбільш дієвою політикою державного регулювання соціальну, а монетаристи - цінову;
- в) монетаристи прагнуть економічного зростання, а кейсіанці економічної стабільності;
- г) кейсіанці виступають за формування ефективного попиту, а монетаристи – ефективного пропонування.

5. Що таке трансакційні (операційні) витрати:

- а) це формальні та неформальні (тіньові) витрати, що враховують не безкоштовність економічного обміну пов'язаного з організацією діяльності та просування продуктів і інтересів.;
- б) витрати, що відображають технологічний і внутрішньо організаційний перерозподіл ресурсів на виробництво нових товарів та послуг в економіці;
- в) це витрати, пов'язані з підготовкою та освоєнням нових видів продукції.
- г) витрати різних видів економічних ресурсів.

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ, ПРОГРАМУВАННЯ ТА МАКРОЕКОНОМІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ

I. Тестові завдання:

1. До економіко-математичних методів прогнозування належать:

- а) кореляційно-регресійний;

- б) наукової обґрунтованості;
- в) альтернативний;
- г) дослідження операцій.

2. Для прогнозування рівня життя населення та його державного регулювання використовують такі показники:

- а) реальна заробітна плата;
- б) прожитковий мінімум;
- в) межа малозабезпеченості;
- г) номінальна заробітна плата.

3. Залежно від способу прогнозування і наявності інформаційних даних методи прогнозування поділяють:

- а) на макроструктурні;
- б) оперативні;
- в) фактографічні;
- г) формалізовані.

4. Вкажіть вірну послідовність етапів розробки прогнозу:

- а) формування інформаційної основи, дослідження об'єкту, оцінка зовнішнього середовища та його вплив на об'єкт, прийняття рішення, оцінка якості прогнозу;
- б) опис об'єкта прогнозу, вплив зовнішнього середовища на об'єкт прогнозування, оцінка якості прогнозу, прийняття рішення;
- в) визначення тенденцій та напрямів розвитку об'єкта, прийняття рішення, оцінка якості прогнозу;
- г) формування інформаційної основи, визначення тенденцій та напрямів розвитку об'єкта, оцінка якості прогнозу.

5. В залежності від способу прогнозування і наявності інформаційних даних виділяють такі методи, як:

- а) експертний та фактографічний;
- б) метод колективної генерації ідей;
- в) аналітичний метод;
- г) всі відповіді вірні.

ТЕМА 4. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

I. Тестові завдання:

1. Грошово-кредитне регулювання економіки здійснюється шляхом:

- а) грошової емісії;
- б) прискореної амортизації;
- в) операцій з державними цінними паперами;
- г) маніпулювання обліковою ставкою і зміна норми обов'язкових резервів.

2. Видатки бюджетів усіх рівнів поділяють на :

- а) оперативні і довгострокові;
- б) поточні і видатки розвитку;
- в) короткострокові і середньострокові;
- г) регулюючі та гальмуючі.

3. Державне грошово-кредитне регулювання в Україні здійснює:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Національний банк України;
- в) Ощадний банк України;
- г) комерційні банки.

4. Державний бюджет це:

- а) документ, який показує вплив очікуваних змін зовнішньої ситуації та внутрішньої політики країни на національну економіку;
- б) план, що має довгостроковий період виконання і реалізується центральними та місцевими органами виконавчої влади
- в) план утворення і використання фінансових ресурсів для забезпечення функцій, які здійснюються органами державної влади
- г) документ, що характеризується передбаченням напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому.

5. Основними методами грошово-кредитного регулювання є:

- а) маніпулювання обліковими ставками;
- б) регулювання обсягів рефінансування;
- в) проведення демонетизації;
- г) зміна розмірів обов'язкових банківських резервів комерційних банків.

ТЕМА 5. СТРУКТУРНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

I. Тестові завдання:

1. Державне регулювання інвестиційної діяльності включає:

- а) розширення іпотечного кредитування;
- б) пряме управління інвестиціями;
- в) регулювання умов інвестиційної діяльності;
- г) контроль за законністю здійснення інвестиційної діяльності інвесторами.

2. На макрорівні проблеми регулювання інвестиційної діяльності та розвитку в Україні вирішують:

- а) Міністерство економіки;
- б) Фонд державного майна;
- в) Державний комітет у справах будівництва, архітектури та житлової політики;
- г) Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

3. Економічними методами державного регулювання структурних зрушень в економіці є:

- а) пряме державне інвестування;
- б) реформування форм власності;
- в) підвищення відсоткових ставок за кредит;
- г) залучення іноземних інвестицій.

4. Державне регулювання інвестиційної діяльності визначають:

- а) показники економічного і соціального розвитку держави;
- б) національні та регіональні програми розвитку виробництва;

- в) податкова політика держави;
- г) валютне регулювання.

5. Джерелами інвестицій в основний капітал є:

- а) власні кошти підприємств;
- б) власні кошти населення;
- в) кошти Державного бюджету України;
- г) кошти місцевих бюджетів;

ТЕМА 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА

I. Тестові завдання:

1. Пряме державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється за допомогою:

- а) демократизації та децентралізації управління у сфері науки і техніки;
- б) визначення державних пріоритетів розвитку науки і техніки;
- в) правовий захист інтелектуальної власності;
- г) проведення державної науково-технічної експертизи.

2. Державна інноваційна політика спрямована на:

- а) впровадження нововведень, постійне оновлення і модернізацію виробництва;
- б) забезпечення прогресивних структурних зрушень в економіці;
- в) підготовку наукових кадрів;
- г) визначення пріоритетів у сфері науки і техніки.

3. Кінцевим результатом впровадження досягнень НТП є :

- а) інновації;
- б) інвестиції;
- в) податки;
- г) кредити.

4. Непряме регулювання в рамках державної науково-технічної політики заключається у застосуванні:

- а) інструментів податкової, фінансово-бюджетної, амортизаційної політики;
- б) правового захисту інтелектуальної власності;
- в) державної політики у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва;
- г) усі відповіді вірні.

5. Економічно сприятливими умовами для науково-технічної діяльності є:

- а) створення спеціальних природоохоронних фондів;
- б) сприяння організації та діяльності комерційних соціальних банків,
- в) система страхування результатів науково-технічної діяльності;
- г) примус керівників підприємств до фінансування винахідників.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
«ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СФЕР ЕКОНОМІКИ»

ТЕМА 7. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

III. Тестові завдання:

1. Що належить до інституційних засад державної підтримки підприємництва належать:

- а) наявність організаційної структури;
- б) наявність ринкової інфраструктури;
- в) інформаційно-консультаційне забезпечення підприємництва;
- г) моніторинг державної підтримки.

2. До методів державного регулювання підприємницької діяльності у промисловому виробництві належать:

- а) регулювання цін на всі види промислової продукції;
- б) застосування системи податків і податкових пільг;
- в) державні дозволи та контроль за розміщенням промислових підприємств;
- г) матеріально-технічне постачання підприємств.

3. Державна підтримка малого підприємництва здійснюється за принципами:

- а) стимулювання організації послуг фінансового характеру;
- б) обмеження адміністративного державного втручання;
- в) створення нових робочих місць;
- г) стимулювання розвитку конкурентоспроможних виробництв.

4. Основними напрямками державної підтримки малого підприємництва є:

- а) формування інфраструктури розвитку малого підприємництва;
- б) запровадження спрощеної системи оподаткування;
- в) фінансово-кредитна підтримка малого підприємництва;
- г) всі відповіді вірні.

5. Метою державної підтримки малого підприємництва є:

- а) створення умов для позитивних структурних змін в економіці України;
- б) сприяння формуванню і розвитку малого підприємництва, становлення малого підприємництва як провідної сили в подоланні негативних процесів в економіці та забезпечення сталого позитивного розвитку суспільства;
- в) підтримка вітчизняних виробників;
- г) формування умов для забезпечення зайнятості населення України, запобігання безробіттю, створення нових робочих місць.

ТЕМА 8. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

I. Тестові завдання:

1. Державна регіональна політика це - :

- а) система заходів щодо забезпечення органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування ефективного управління економічним та соціальним розвитком держави, усіх її адміністративно-територіальних одиниць;
- б) система заходів держави, спрямованих на регулювання економічної стабільності;
- в) система заходів органами місцевого самоврядування щодо регулювання економічної стабільності держави;
- г) всі відповіді вірні.

2. Що є суб'єктами державної регіональної політики?

- а) Президент України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) держава.

3. Що є принципом державної регіональної політики?

- а) унітарність держави;
- б) окремий економічний простір на всій території держави;
- в) співробітництво між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;
- г) субсидіарність.

4. Що є інструментом бюджетного регулювання розвитку регіонів?

- а) бюджетні позики;
- б) субвенції;
- г) нормативи відрахувань від регулювання доходів;
- г) місцеві податки і збори.

5. Спеціальним об'єктом регіональної економічної політики не можуть бути:

- а) депресивні чи моно-профільні території;
- б) регіони, які відрізняються між собою за темпами економічного розвитку, умовами для зайнятості населення та рівнем його життя;
- в) зони стихійного лиха;
- г) зони природних, антропо- і техногенних катастроф.

ТЕМА 9. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

I. Тестові завдання:

1. У країні виник дефіцит товарів, зростають ціни. Зазначте, яким заходам державної економічної політики Ви віддасте перевагу:

- а) заморозити ціни, ввести штрафні санкції за їх підвищення;
- б) ввести бюджетне субсидування деяких окремих цін з метою їх зниження;
- в) стимулювати капіталовкладення у створення нових виробничих потужностей;
- г) зняти кількісні обмеження на імпорт, знизити мито.

2. Політика протекціонізму у міжнародній торгівлі допомагає:

- а) збільшити валютні надходження;

- б) зменшити вплив негативних тенденцій на національну економіку;
- в) захистити національні галузі економіки від іноземної конкуренції;
- г) надати іншим країнам статус найбільшого сприяння у взаємній торгівлі;

3. Адміністративні методи регулювання зовнішньої торгівлі включають:

- а) ліцензування та квотування;
- б) встановлення експортних та імпорتنних тарифів;
- в) специфічні вимоги до товарів;
- г) запровадження підвищених вимог до якості, санітарних та інших стандартів.

4. Методами державного регулювання зовнішньої торгівлі є:

- а) демографічна політика;
- б) політика відкритих дверей;
- в) тарифні методи;
- г) регіональна політика.

5. Основними методами регулювання зовнішньоекономічної діяльності є:

- а) правові та економічні методи;
- б) валютне регулювання;
- в) адміністративні методи (нетарифні);
- г) заохочення імпорту.

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

I. Тестові завдання:

1. Соціальними функціями держави є:

- а) визначення мінімального розміру заробітної плати;
- б) підвищення рівня зайнятості;
- в) підтримання макроекономічної рівноваги національного ринку;
- г) забезпечення підприємців технікою, новітніми технологіями;
- д) матеріальне забезпечення безробітних.

2. Основною метою регулювання оплати праці є:

- а) забезпечення працюючим життєво необхідного рівня споживання;
- б) забезпечення кожному працівникові певної величини пенсії;
- в) збереження реального рівня заробітної плати;
- г) встановлення тісного взаємозв'язку заробітної плати із продуктивністю праці;

3. У Державній програмі економічного і соціального розвитку України розробляються такі основні питання:

- а) обґрунтування стратегічних цілей і пріоритетів соціально-економічної політики держави;
- б) напрямки реалізації соціально-економічної політики держави;
- в) фінансові можливості держави;
- г) підсумки економічного і соціального розвитку держави.

4. До активних заходів регулювання зайнятості населення належать:

- а) створення додаткових робочих місць;
- б) підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів;
- в) надання допомоги у працевлаштуванні;

г) забезпечення дострокового виходу на пенсію.

5. Основними формами соціального страхування є:

- а) медичне страхування;
- б) пенсійне забезпечення;
- в) утримання дитячих будинків та інтернатів;
- г) страхування на випадок безробіття.

6. Пріоритетами економічного і соціального розвитку України на сучасному етапі є:

- а) забезпечення сталого економічного зростання;
- б) пожвавлення інвестиційного процесу;
- в) подолання диференціації доходів населення;
- г) девальвація національної валюти.

ТЕМА 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

I. Тестові завдання:

1. Основними принципами природоохоронної діяльності є:

- а) додержання екологічних стандартів при здійсненні господарської, управлінської та ін.. діяльності;
- б) екологізація економіки;
- в) гарантоване екологічно безпечне середовище для життя здоров'я людей;
- г) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього середовища.

2. Об'єктами державної охорони і регулювання є:

- а) навколишнє природне середовище;
- б) природні ресурси;
- в) здоров'я і життя населення;
- г) природно-заповідні фонди/

3. Регулювання природоохоронної діяльності це-:

- а) система законодавчих, адміністративних, економічних заходів та важелів впливу державних органів для регулювання екологічної поведінки фізичних та юридичних осіб, а також їх відповідальності за недотримання законодавства;
- б) система правових, організаційних, регулятивно-контрольних заходів держави щодо регулювання стану навколишнього середовища;
- в) система правових, економічних важелів впливу державних органів для регулювання екологічної поведінки фізичних та юридичних осіб, а також регулятивно-контрольних заходів держави для створення моніторингу навколишнього середовища;
- г) система правових, організаційних, регулятивно-контрольних заходів держави щодо регулювання стану навколишнього середовища.

4. Суть державного регулювання охорони навколишнього середовища визначається:

- а) економічною політикою держави;
- б) екологічною політикою держави;
- в) адміністративною політикою держави;
- г) оборонною політикою держави.

5. Які з природних ресурсів не мають загальнодержавного значення?

- а) рідкісні корисні копалини;
- б) лісові ресурси;
- в) поверхневі та підземні води;
- г) атмосферне повітря;
- д) загальнооширені корисні копалини.

Навчальне видання

Зиза Олена Олександрівна
Москаленко Катерина Сергіївна

Кафедра економічної теорії

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Формат 60x84/8. Ум. др. арк.

Донецький національний університет

економіки і торгівлі імені

Михайла Туган-Барановського

50042, Дніпропетровська обл.,

м.Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.

Свідоцтво суб'єкту видавничої

Справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.